

ปัญหาการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย

อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ทศพล จิตอารีรัตน์*

อลงกรณ์ อรรคแสง**

(วันรับบทความ : 17 พฤษภาคม 2561 /วันแก้ไขบทความ : 1 กรกฎาคม 2561 /วันตอบรับบทความ : 3 กรกฎาคม 2561)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการศึกษา และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครู จำนวน 7 คน เจ้าหน้าที่ จำนวน 3 คน นักเรียนนักศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองจำนวน 5 คน รวม 25 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ที่พบคือ งานบริหารด้านการเงิน และงานบริหารด้านบุคลากร ข้อเสนอแนะต่อการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย คือ ทางราชการควรสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ โดยการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษา และควรบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับให้เหมาะสม ควรมีการบรรจุแต่งตั้งครูผู้สอนให้ตรงตามวิชาเอกที่ขาดแคลน เพื่อให้การบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน

คำสำคัญ : ปัญหาการบริหารการศึกษา/ วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย/จังหวัดร้อยเอ็ด

* นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Problems of the Educational Administration: Case Study of Kasetwisai Industrial and Community Education College, Roi-Et Province

Tosapol Jitareerat^{*}

Alongkron Akkasaeng^{**}

(Received Date : May 17, 2018, Revised Date : July 1, 2018, Accepted Date : July 3, 2018)

Abstract

This qualitative study aims to ascertain problems of the education administration and probe recommendations for the resolution. In-depth interview with semi-structural form of questionnaire was conducted for the case study of the Kasetwisai Industrial and Community Education College, Kasetwisai District, Roi-Et Province. The 25 people were selected as key informants for purposive sampling including three administrators, seven teachers, three college staff, seven students, and five parents. The study found that the educational problems of the Kasetwisai Industrial and Community Education College were caused by the financial and human resource administration. There are three recommendations for the college's educational administration: 1) the government should allocate adequate educational budget for instructional media and educational equipment, 2) the college should have good financial management, and 3) for the effective educational administration and greatest benefit of the students, the college should assign the qualified teachers fitting the majors in need.

Keywords: Problems of Educational Administration / Kasetwisai Industrial and Community Education College / Roi-Et Province

^{*} Pol.Col., Master of Politics Science Program in Politics, College of Politics and Governance, Mahasarakham University.

^{**} Asst.Prof., Ph.D., College of Politics and Governance, Mahasarakham University

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ได้ให้หลักการและจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาตามมาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและมาตรา 22 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ในมาตรา 24 ได้กำหนดให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา

การจัดการศึกษาที่ดีนั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายปัจจัยที่เป็นส่วนสนับสนุนให้การศึกษาเกิดคุณภาพและประสิทธิผล นับตั้งแต่งบประมาณ ความพร้อมของบุคลากร นโยบายและการบริหารจัดการ บทบาทของสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการให้การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาคือผู้ที่จะต้องรับผิดชอบมีบทบาทในการบริหารจัดการด้านการศึกษาในสถานศึกษาที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อที่จะให้นักเรียนที่เรียนจบจากสถานศึกษา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เก่ง ดี มีสุข ทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีของสังคม และเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไป และที่สำคัญบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือการบริหารจัดการในสถานศึกษา วิธีที่จะบริหารจัดการให้การศึกษาที่มีคุณภาพได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาต่าง ๆ ทรัพยากรที่สำคัญมากและเป็นหัวใจ ที่จะทำให้การศึกษาเกิดคุณภาพคือครูผู้สอน เพราะครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้เรียน เป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดกระบวนการเรียนรู้ ครูจะเป็นแม่แบบแก่นักเรียน ซึ่งมีนักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้ทรรศนะว่าประเทศไทยจะปฏิรูปการศึกษาได้ต้องปฏิรูปการเรียนการสอนของครูผู้สอนก่อน

วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ผลิตรากำลังคนทางด้านแรงงานทั้งฝีมือช่างฝีมือและช่างเทคนิค เปิดทำการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งหลักสูตรที่เปิดสอน คือ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม แผนกช่าง

กลโรงงาน แผนกเทคนิคพื้นฐาน แผนกช่างยนต์ แผนกไฟฟ้ากำลัง แผนกอิเล็กทรอนิกส์ และประเภท วิชาพาณิชยกรรม แผนกการบัญชี และแผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เป็นต้น

วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีรูปแบบ บริหารการศึกษา มีการจัดการศึกษาในด้านการฝึกอบรมวิชาชีพ ด้านความถนัดของสายงาน มีระดับ การศึกษาทั้ง ปวช. และ ปวส. การจัดการเรียนการสอนเน้นปฏิบัติการเพื่อให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ จริง เพื่อสร้างทักษะฝีมือและความต้องการของสถานประกอบการตลาดแรงงาน ซึ่งการจัดการเรียน การสอนนักเรียน นักศึกษาจะต้องมีความสามารถและมีทักษะทั้งการคิดวิเคราะห์การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการใช้ภาษาอังกฤษเป็นที่ยอมรับ การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและการประเมินตาม สภาพจริงนับตั้งแต่การจัดเตรียมแผนการเรียนรู้อัตนวิสัยการจัดการเรียนรู้อัตนวิสัยและการประเมินที่ต้อง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงโดยครูผู้สอน คือองค์ประกอบ ที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะดังเจตนารมณ์ดังกล่าวได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ นำไปเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อการบริหารการศึกษา ในสถานศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการศึกษาสร้างคนและสร้าง ความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถนะ และประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยการ อาชีพเกษตรวิสัย โดยมีการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ในการศึกษาเชิง คุณภาพ ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้เป็นแนวทางในการจัด การศึกษาในรูปแบบปัญหาการบริหารการศึกษา โดยผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล ใช้การเลือกแบบเจาะจงจาก 5 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 25 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ในรูปแบบ Purposive Sampling กำหนดแนวคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แต่ในระหว่างการสัมภาษณ์กลุ่มผู้สัมภาษณ์อาจปรับเปลี่ยนคำถามและการเรียงลำดับของคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อให้เหมาะกับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนและบริบทของการสัมภาษณ์ในแต่ละกรณี ซึ่งผู้วิจัยได้ กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเอาไว้ ดังนี้ 1) ผู้บริหาร 3 คน 2) ครู 7 คน 3) เจ้าหน้าที่ 3 คน 4) นักเรียนนักศึกษา 7 คน 5) ผู้ปกครอง 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ตำบลเมืองบัว อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ใช้การเลือกแบบเจาะจง โดยอาศัยแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่เป็นแบบสัมภาษณ์ จะเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการศึกษา ผลของปัญหาการบริหารการศึกษา และความต้องการผลจากปัญหาการบริหารการศึกษาที่มาจากความต้องการที่แท้จริงของผู้ให้ข้อมูล และรวมไปถึงความเพียงพอของการบริหารการศึกษา และความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ให้ข้อมูลของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ตำบลเมืองบัว อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด และสะท้อนผลที่ได้ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องในแง่การกำหนดนโยบาย ระเบียบหรือขั้นตอนในการบริหารการศึกษาที่ยึดความต้องการที่แท้จริงของผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก และในส่วน ของเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่เป็นแบบสัมภาษณ์การวิจัยเพื่อยืนยันแบบสัมภาษณ์ว่าผลจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นแบบใด ซึ่งแบบสัมภาษณ์การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการแนะนำในเรื่องปัญหาของการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ในครั้งนี้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ ในการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามความมุ่งหมายของการวิจัยและกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ โดยอาศัยความรู้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอีก จำนวน 2 ท่าน คือ

3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ได้แก่ อาจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ บุขบงก์ อาจารย์สาขา รัฐศาสตร์ วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ได้แก่ อาจารย์อัษฎาจุร ไสยรส อาจารย์สาขาวิชา ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่อยู่ในวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ตำบลเมืองบัว อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีความใกล้เคียงกัน แล้วมาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากนั้นทำการปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก โดยใช้การเลือกแบบเจาะจงจำนวน 25 คน
3. เก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ และตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้นำไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ ในการตอบแบบสัมภาษณ์
2. จำแนกและจัดระบบข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาจำแนกและจัดกลุ่ม
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic induction) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น
4. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

การให้ความหมายของคำเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อความเข้าใจความคิดเบื้องต้น ก่อนที่จะกล่าวถึงเรื่องอื่นต่อไป สำหรับการให้ความหมายของการบริหารการศึกษา (Education administration) อาจจะแยกให้ความหมายเป็นสองคำคือ การบริหารกับการศึกษา สำหรับการบริหารนั้นมีการให้ความหมายไว้อย่าง แต่ที่ยอมรับกันโดยทั่วไปหมายถึงกิจกรรมที่กลุ่มคนหรือบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม ดังนั้นการบริหารการศึกษา จึงหมายถึงกิจกรรมที่กลุ่มคนหรือบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม

Good (1973, p.21) ให้ความหมาย การบริหารสถานศึกษา คือ การอำนวยการควบคุม และการดำเนินการที่เกี่ยวกับภาระหน้าที่ทั้งหลายของโรงเรียนรวมทั้งงานธุรการลักษณะหน้าที่ทั้งหลายของโรงเรียนนั้น จะต้องคำนึงถึงผลลัพธ์ทางการศึกษาเป็นหลักในการพิจารณา

William (1980, p.7) กล่าวว่า การบริหาร ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 ประการ ในการบริหารคือ การดำเนินการให้สำเร็จตามเป้าหมาย การบำรุงรักษาองค์การให้อยู่รอด และการป้องกันองค์การจากสิ่งแวดล้อมภายนอก

สมพงษ์ เกษมสิน (2513, น.14) ให้ความหมายการบริหาร คือ การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรการบริหาร (Administrative resources) มาประกอบการตามกระบวนการบริการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เสนาะ ดิยาว และคนอื่น ๆ (2521, น.5) ได้ให้ความหมายว่า การบริการคือ การใช้ทรัพยากรร่วมกันของทุกคน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

พนัส หันนาคินทร์ (2526, น.5) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารหมายถึงกระบวนการที่มีผู้บริหารใช้อำนาจ ตลอดจนใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของที่มีอยู่หรือคาดว่าจะมีจัดการดำเนินงานของสถาบันหรือหน่วยงานนั้น ๆ ให้ดำเนินไปสู่จุดหมายที่ต้องการ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538, น.26) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (มปป. : 3) ได้ให้ความหมายสถานศึกษาไว้ คือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

วิจิตร (ธีรกุล) วรุตบางกุล (2520, น.3) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนไว้ว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ ค่านิยมพฤติกรรมต่าง ๆ และเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

นิพนธ์ กิณาวงศ์ (2523, น.2) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนไว้ว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งเราเรียกว่าผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม การดำเนินการต่าง ๆ จะต้องเป็นไปตามระบบที่สังคมกำหนดไว้

สรุป การบริหารสถานศึกษาเป็นการนำวิทยาการการบริหารมาใช้ในการดำเนินการจัดการสถานศึกษาให้บรรลุจุดหมายของการศึกษา โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา

ภิญโญ สาร (2517, น.268) แบ่งงานบริหารโรงเรียนออกเป็น 8 ประเภท คือ คณงาน ภารโรง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย

1. การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียน บุคลากรหมายถึง ครู เจ้าหน้าที่ คณงาน ภารโรง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย
2. การปกครอง และแนะแนวนักเรียน หรือการบริหารกิจการนักเรียน การติดต่อผู้ปกครองนักเรียน
3. การบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร แบบเรียน หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการสอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานวิชาการ และการบริหารการสอน เพื่อให้เกิดการสอน เพื่อให้เกิดการสอนที่มีประสิทธิภาพที่สุด
4. การบริหารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชุมชนในฐานะโรงเรียนเป็นผู้นำชุมชน และเป็นศูนย์กลางสังคมของชุมชน อย่างน้อยที่โรงเรียนตั้งอยู่เพื่อช่วยพัฒนาชุมชนในทุก ๆ ด้าน และรับความช่วยเหลือและคำแนะนำจากชุมชนด้วย
5. การจัดระบบบริหารโรงเรียน กำหนดอำนาจหน้าที่ และแผนภูมิโรงเรียน (Organization Chart) เพื่อให้โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีระเบียบแบบแผน เป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพ
6. การจัดการเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณ และพัสดุครุภัณฑ์
7. การบริหารงานธุรการหรืองานเสมียน เอกสารต่างๆ การเงิน และงานบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน
8. การประเมินผลงาน ซึ่งต้องทำต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจทางการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษา ส่งผลให้งานบริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 4 งานหลัก คือ

1. งานวิชาการ
2. งานงบประมาณ
3. งานบริหารงานบุคคล
4. งานบริหารงานทั่วไป

จากการศึกษาการแบ่งงานในสถานศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ พบว่ามีการกำหนดขอบข่ายงานที่มีความคล้ายคลึงกัน แต่การแบ่งแยกรายละเอียดของงานนั้นแตกต่างกันบ้างตามบริบทของสภาพท้องถิ่นและยุคสมัย จากแนวคิดของนักศึกษา ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์การดำเนินการบริหารสถานศึกษาที่กล่าวมานี้ ถือเป็นขอบข่ายการบริหารงานในระดับมาตรฐานสากล ที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้

สรุปผลการศึกษา

การวิจัย เรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปผลจากศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษา แบ่งการผลการศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ

1. ปัญหาการบริหารการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านมาตรฐานและด้านปัจจัย สามารถสรุปเป็นหัวข้อการศึกษาปัญหาได้ดังนี้

1.1 ปัญหาในด้านความพร้อมและปัญหาในด้านวุฒิภาวะที่จะเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยส่วนใหญ่ มีความพร้อมและมีวุฒิภาวะที่จะเรียนรู้เหมาะสมกับวัย แต่ยังมีผู้เรียนที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ แต่มีปัญหาด้านวุฒิภาวะที่เหมาะสมกับวัย ผู้เรียนอ่อนวิชาคำนวณ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และ ผู้เรียนมีปัญหาด้านความพร้อมที่จะเรียนรู้เหมาะสมกับวัย เพราะผู้เรียนขาดความใส่ใจในการเรียน ติดเพื่อน ยังปรับตัวไม่ได้

1.2 ปัญหาในเรื่องครูเพียงพอในการจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย มีปัญหาครูผู้สอนไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน และยังมีบางสาขาวิชาที่ยังขาดบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาที่สอน และทำการสอนหลายวิชา อาจทำให้ความชำนาญไม่เท่าผู้สอนที่จบมาโดยตรง

1.3 ปัญหาเรื่องลักษณะตามเกณฑ์ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย มีปัญหาครูผู้สอนไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูเพราะบางสาขาวิชาเป็นวิชาเอกเฉพาะ อย่างเช่น สาขาการโรงแรม เป็นสาขาที่ขาดแคลนบุคลากรแต่ปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการไปศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้ได้มาซึ่งใบประกอบวิชาชีพครู

1.4 ผู้บริหารการศึกษามีปัญหาในด้านความรู้ความสามารถและปัญหาด้านคุณลักษณะในการบริหารการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการบริหารจัดการการศึกษาที่ดี มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาเป็นเวลานาน เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์ และใส่ใจการเรียน กิจกรรมของผู้เรียน ด้วยดีมาโดยตลอด

1.5 ผู้ปกครองและชุมชนมีปัญหาในด้านการสนับสนุนร่วมมือในการจัดการสนับสนุนร่วมมือในการจัดการศึกษาและพัฒนาสถาบันศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองและชุมชน ให้ความสำคัญสนับสนุนในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยจัดขึ้น แต่มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนน้อยมีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองติดภารกิจต่าง ๆ จึงไม่สามารถให้ความร่วมมือและสนับสนุนได้

1.6 ปัญหาในด้านหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนหลายหลากเพียงพอและมีประสิทธิภาพมีการสร้างเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยไม่มีปัญหาในด้านหลักสูตร เพราะทางวิทยาลัยได้จัดการเรียนการสอนตรงตามหลักสูตรมาตรฐานวิชาชีพ และยังส่งเสริมในด้านการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และหลากหลาย แต่เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนบางอย่างมีมูลค่าสูง ทำให้ยังขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ส่งผลให้บางสาขาวิชาไม่มีสื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอต่อผู้เรียน

1.7 ปัญหาด้านงบประมาณพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ประสบปัญหาด้านงบประมาณในการจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียนใหม่ จึงต้องสร้างเป็นอาคารเรียนชั่วคราวเพื่อใช้ในการเรียนการสอนไปรังก่อน แต่ทางวิทยาลัยได้พยายามจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจัดสรรให้แผนกสาขาวิชาที่มีความจำเป็นก่อน และพิจารณาจัดสรรไปตามลำดับ เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน

2. ปัญหาการบริหารการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดด้านมาตรฐานและด้านกระบวนการ สามารถสรุปเป็นหัวข้อการศึกษาปัญหาได้ดังนี้

2.1 วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยมีปัญหาด้านการบริหารงานและจัดด้านการบริหารงานอย่างมีระบบและประสิทธิภาพหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ไม่มีปัญหาการบริหารงานและจัดการด้านบริหารงาน เพราะทางวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยมีการบริหารงานแบ่งเป็นฝ่ายอย่างเป็นระบบ มีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน ส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และบุคลากรภายในวิทยาลัย

2.2 วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยมีปัญหาด้านการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรอย่างเป็นระบบหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยไม่มีปัญหาด้านการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตร เพราะวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพ มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

2.3 วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยมีปัญหาด้านการจัดการกิจกรรมและบริหารส่งเสริมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยการอาชีพ

เกษตรวิสัยไม่มีปัญหาในการบริหารส่งเสริมการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ปลุกฝังจิตสำนึกเรื่องความกตัญญู หน้าที่พลเมือง เพื่อผู้เรียนจะได้นำไปใช้เมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

3. ปัญหาการบริหารการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดด้านมาตรฐาน และผลผลิตที่พึงประสงค์ สามารถสรุปเป็นหัวข้อการศึกษาปัญหาได้ดังนี้

3.1 ผู้เรียนมีปัญหาในด้านความรู้พื้นฐาน และมีปัญหาด้านความสามารถและทักษะเชิงกระบวนการในการดำรงชีวิตหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านความสามารถ และทักษะเชิงกระบวนการในการดำรงชีวิต ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีทักษะการทำงานที่ดี แต่มีเพียงส่วนน้อยที่ยังมีปัญหการปรับตัว การได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน และปัญหาความรู้พื้นฐานในระดับมัธยมต้นที่ไม่เท่ากัน ส่งผลให้ผู้เรียนกลุ่มนี้เรียนรู้ได้ช้ากว่าผู้เรียนคนอื่น ๆ ซึ่งครูผู้สอนต้องใส่ใจผู้เรียนกลุ่มนี้เป็นพิเศษ

3.2 ผู้เรียนมีปัญหาในด้านทักษะกระบวนการการทำงานและมีปัญหาในด้านความสามารถในการจัดการหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในด้านทักษะกระบวนการการทำงานและมีปัญหาในด้านความสามารถในการจัดการ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ได้จริง ให้เข้ากับกระบวนการทำงานได้ และมีผู้เรียนบางส่วนที่ยังขาดทักษะกระบวนการทำงาน ยังไม่สามารถจัดระบบการทำงานได้ ขาดความเอาใจใส่ในงานของตนเอง

3.3 ผู้เรียนมีปัญหาในด้านเจตคติ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์หรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้มีเจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรมที่ดีต่อวิทยาลัยฯ ซึ่งทางวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยได้มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ภายในรายวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังในเรื่องนี้มาโดยตลอด แต่ปัญหาเรื่องนี้ในส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละบุคคล ที่รู้ผิดชอบชั่วดีแต่ยังขาดสติในการยั้งคิดยั้งทำ เพราะผู้เรียนยังอยู่ในช่วงวัยที่กำลังอยากรู้อยากลอง ติดเพื่อนติดสังคมออนไลน์

3.4 ผู้เรียนมีปัญหาเรื่องสุขภาพพลานามัยและบุคลิกที่ดีหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีสุขภาพพลานามัยและบุคลิกภาพที่ดี มีความพร้อมในการเรียนการทำงาน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ทางวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยได้มีโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้เรียน โดยมีการตรวจสุขภาพประจำปี แต่ยังมีผู้เรียนบางส่วนที่ยังขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ต้องได้รับการปรับปรุง

3.5 ผู้เรียนมีปัญหาในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขและปัญหาในด้านการร่วมพัฒนาสังคมหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการดำรงชีวิตในสังคม และปัญหาในการพัฒนาสังคม ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี มีความสุขในการเรียน การ

ทำงาน โดยทางวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยได้จัดกิจกรรมทางสังคมให้ผู้เรียน เพื่อฝึกประสบการณ์จริง ในการดำรงชีวิต และปรับปรุงการควบคุมความคิด อารมณ์ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะต่อการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย

ข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย และข้อเสนอแนะที่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลอยากให้วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยจัดการศึกษาแบบใดมากที่สุด ซึ่งจากการศึกษา ข้อเสนอแนะที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งมีรายละเอียดของผลการ สัมภาษณ์ในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารการศึกษาวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยควรเพิ่มงบประมาณในด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ลด กิจกรรมลง เนื่องจากเวลาเรียนไม่เพียงพอ จัดการอบรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุง ห้องสมุดในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ออกกฎระเบียบในการจอดรถ เข้า-ออก ให้ของนักเรียน นักศึกษาจัดจ้างเจ้าหน้าที่ธุรการ เพื่อลดภาระงานด้านเอกสาร ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลอยากให้วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จัดการศึกษาแบบใดมากที่สุด ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยควรจัดการศึกษาแบบบูรณาการ ในการเรียนภาคปฏิบัติ ให้นักเรียนได้ไปเรียนในสถานประกอบการจริง รองลงมาคือ ควรลดกิจกรรมลง เพิ่มเวลาสอนให้มากขึ้น ปฏิบัติอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อให้เกิดความชำนาญ เพิ่มสาขาที่เรียนให้มากกว่านี้ จัดการเรียน การสอนด้านภาษาโดยจัดให้มีครูต่างชาติมาสอน ควรมีนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียน การสอน อยากให้ครูภายในแผนมากกว่านี้ ตามลำดับ

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการวิจัย “ปัญหาการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย 2 เรื่อง ที่เป็นปัญหาการบริหารการศึกษาในการวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารด้านงบประมาณ

ปัญหาการบริหารด้านงบประมาณ วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการบริหารสถานศึกษาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความเห็น เกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณ ในเรื่องการจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดงบประมาณในการก่อสร้าง อาคารเรียนใหม่ จึงต้องสร้างเป็นอาคารเรียนชั่วคราวเพื่อใช้ในการเรียนการสอนไปพรากก่อน แต่ทาง

วิทยาลัยได้พยายามจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจัดสรรให้แผนกสาขาวิชาที่มีความจำเป็นก่อน และพิจารณาจัดสรรไปตามลำดับ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา รัตนภรณ์ (2547, บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษากรณีเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการศึกษาไทยทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัญหาด้านงบประมาณเป็นปัญหาระดับต้น ๆ ของแต่ละสถานศึกษา เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัดมีไม่เพียงพอในการบริหารจัดการศึกษา ทางสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาอย่างรอบคอบ และประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ และสถานศึกษา ต้องหาผู้สนับสนุนการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก อาทิเช่น การขอรับการสนับสนุนจากชุมชน ศิษย์เก่า ห้างร้านต่าง ๆ ตลอดจนผู้มีจิตอันเป็นกุศลที่จะสนับสนุนการศึกษา โดยการทำเป็นผ้าป่าสามัคคี เพื่อนำเงินที่ได้ไปบริหารจัดการศึกษา เพิ่มเติมจากงบประมาณส่วนกลาง เกษม รักชุมคง (2533, บทคัดย่อ) การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาระดับและลำดับปัญหาการบริหารการศึกษาชั้นเด็กเล็กของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท ลำดับปัญหาสูงสุดในการบริหารการศึกษาชั้นเด็กเล็ก คือ งานบริหารด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ งานบริหารด้านอาคารสถานที่ งานบริหารด้านธุรการและการเงิน งานบริหารด้านวิชาการ งานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และงานบริหารด้านกิจการนักเรียน จะเห็นได้ว่าระดับปัญหาสูงสุดของการบริหารการศึกษาชั้นเด็กเล็กคือปัญหาทางด้านการบริหารด้านบุคลากร เมื่อเทียบกับการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ซึ่งเป็นสถาบันที่เป็นเด็กโตมีปัญหาคือ ปัญหาทางด้านงบประมาณในเรื่องการจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียนใหม่

2. ปัญหาบริหารงานด้านบุคลากร

ปัญหาบริหารงานด้านบุคลากร วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหารองลงมาทางด้านงบประมาณ คือ ปัญหาด้านบุคลากร มีปัญหาครูผู้สอนไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูเพราะบางสาขาวิชาเป็นวิชาเอกเฉพาะ อย่างเช่น สาขาการโรงแรม เป็นสาขาที่ขาดแคลนบุคลากรแต่ปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการไปศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้ได้มาซึ่งใบประกอบวิชาชีพครู และปัญหาครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ดัง ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า บางสาขาวิชาเป็นวิชาเฉพาะ ต้องเป็นผู้สอนที่จบสาขานั้นโดยตรงจึงจะมีประสบการณ์และความชำนาญมากกว่าผู้ที่จบสาขาอื่น ทางวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องบรรจุครูให้ตรงตามสาขาที่ขาดแคลน เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ เกษม รักชุมคง (2533, บทคัดย่อ) การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาระดับและลำดับ

ปัญหาการบริหารการศึกษาชั้นเด็กเล็ก ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ภายใต้องค์ประกอบของงานบริหารโรงเรียน 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารการศึกษาชั้นเด็กเล็ก ของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีความแตกต่างกันด้านอายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร โรงเรียนและเพื่อทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารการศึกษาชั้นเด็กเล็กผลการวิจัยพบว่า ลำดับปัญหาสูงสุดในการบริหารการศึกษาชั้นเด็กเล็ก คือ งานบริหารด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ งานบริหารด้านอาคารสถานที่ งานบริหารด้านธุรการและการเงิน งานบริหารด้านวิชาการ งานบริหาร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และงานบริหารด้านกิจการนักเรียน ตามลำดับ ควรบรรจุ แต่งตั้งผู้ที่จบวิชาเอกอนุบาลศึกษาให้สอนชั้นเด็กเล็ก ครบทุกโรงเรียนและควรส่งเสริมการพัฒนา บุคลากรที่มีอยู่ให้มีคุณภาพสูงขึ้น ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัย ของเด็ก สามารถเอื้ออำนวยและส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกด้านและควรเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการ อบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้ปกครอง เพื่อจะได้ร่วมกันพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตเป็น สมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติต่อไป ชี้ให้เห็นว่าการบรรจุครูให้ตรงตามวิชาเอกนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาเด็กเล็ก หรือระดับอาชีวศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย “ปัญหาการบริหารการศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในเชิงการบริหารจัดการศึกษา และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในเชิงการบริหารจัดการศึกษา

1.1 วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยควรปรับปรุงด้านงานงบประมาณ สนับสนุนการใช้วัสดุอุปกรณ์ การผลิตสื่อ การจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน หรือการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยตามความเหมาะสม นอกจากจะแก้ปัญหาโดยการของงบประมาณเพิ่มเติมจากทางราชการแล้ว วิทยาลัยฯ ก็ควรวางโครงการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ใช้เงินและวัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัด

1.2 วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยควรจัดสรรอัตรากำลัง ครูผู้สอนในสาขาที่ขาดแคลนเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหาครูสอนไม่ตรงเอก

1.3 ควรลดกิจกรรมอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนลง เพื่อผู้เรียนและครูผู้สอนจะได้จัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

1.4 วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยควรพิจารณาการเพิ่มสาขาการเรียนให้หลากหลาย โดยคำนึงถึงแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต เมื่อผู้เรียนจบการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรทำการวิจัยหาบทบาทและความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนและประชาชน ในการเข้าร่วมรับผิดชอบงานการศึกษาในวิทยาลัยฯ เพื่อจะได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมสัมพันธ์กับวิทยาลัยฯ ได้อย่างถูกต้อง

2.3 ควรทำการวิจัยหาปริมาณความต้องการกำลังคนด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัยฯ บุคลากรด้านต่าง ๆ ที่วิทยาลัยฯ มีอยู่ ตลอดจนการใช้คนของวิทยาลัยฯ เพื่อหาทางปรับปรุงงานบริหารบุคลากรในวิทยาลัยฯ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการวิจัยปัญหา ความต้องการจำเป็น ของครูเพื่อสะท้อนระดับปัญหาและความต้องการ ของครูในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

- เกษม รักชุมคง. (2533). การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาชั้นเด็กเล็กของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิพนธ์ กิณางค์. (2523). หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนต.
- พนัส หันนาคินทร์. (2526). การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ:
พิษณุโลก.
- ภิญโญ สาธร. (2517). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- วิจิตร (ธีรกุล) วรุตบางกุล และสุพิชญา ธีระกุล. (2520). การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา
เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ขนิษฐการพิมพ์.
- สมพงศ์ เกษมสิน. (2513). การบริหาร. ธนบุรี: โรงพิมพ์พัฒนาการพิมพ์.

สุกัญญา รัตนารณ. (2547). *การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการกรณีเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2*. มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

เสนาะ ตีเียว. (2521). *การบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: บางกอกการพิมพ์.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). *การบริหาร ทักษะและการปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New york: McGraw-Hill.

Williams, J. D. (1980). *PUBLIC ADMINISTRATION: The people's Business*. Boston:
Little, Brown and company.